

แผนผังวาก

	วาก	กัตตา	กรรม	กิริยา	ธาตุ	คำแปล	ลงปัจจัย อาคม
๒	ภาววาก	สุเทน อนภิตกัตตา		สียเต อาชยาตบท	อ ก ม ม ธ า ตู	อันพ่อครัว นอนอยู่	ย ปัจจัย (และ เต วัตตมานา) อ เอ ย ณุ ณา นา ณาหา โอ ฌ ฌย
	กัตตุวาก	สุโท สยกัตตา		สยติ อาชยาตบท		อ.พ่อครัว นอนอยู่	
๑	กัตตุวาก	สุโท สยกัตตา	โอทน์ อวุตตกัมม	ปจติ อาชยาตบท	อ ก ม ม ธ า ตู	อ.พ่อครัว หุงอยู่ ซึ่งข้าวสุก	อ เอ ย ณุ ณา นา ณาหา โอ ฌ ฌย ย ปัจจัย +อิ อาคมหน้า ย
	กัมมวาก	สุเทน อนภิตกัตตา	โอทโน วุตตกัมม	ปจียเต อาชยาตบท		อ.ข้าวสุก อันพ่อครัว หุงอยู่	
๑	เหตุกัตตุวาก	สามิโก เหตุกัตตา	สุท การิตกัมม	โอทน์ อวุตตกัมม	อ ก ม ม ธ า ตู	อ.นาย ยังพ่อครัว ให้หุงอยู่ ซึ่งข้าวสุก	ฌ ฌย ณาเป ณาปย ปัจจัย ๑๐ ตัว +ณาเป +ย +อิ อาคมหน้า ย
	เหตุกัมมวาก	สามิเกน อนภิตกัตตา	สุท* การิตกัมม	โอทโน วุตตกัมม		อ.ข้าวสุก อันนาย ยังพ่อครัว ให้หุงอยู่	
๑	เหตุกัตตุวาก	สามิโก เหตุกัตตา	สุท การิตกัมม	มาเรติ อาชยาตบท	อ ก ม ม ธ า ตู	อ.นาย ยังพ่อครัว ให้ตายอยู่	ฌ ฌย ณาเป ณาปย ปัจจัย ๑๐ ตัว +ณาเป +ย +อิ อาคมหน้า ย
	เหตุกัมมวาก	สามิเกน อนภิตกัตตา	สุโท วุตตกัมม	มาราปิยเต อาชยาตบท		อ.พ่อครัว อันนาย ให้ตายอยู่	

สกัมมธาตุ เป็นได้ ๔ วาก คือเว้น ภาววาก
อกัมมธาตุ เป็นได้ ๔ วาก คือเว้น กัมมวาก
(เป็นเหตุกัมมวากได้ เพราะเอาการิตกัมม มาเป็นประธาน)
* ใช้ตติยวิภัติ แทนได้บ้าง เรียกว่า ตติยการิตกัมม
เช่น สามิเกน **สุเทน** **โอทโน** **ปาจาปิยเต**.

ประธาน ได้แก่ สยกัตตา เหตุกัตตา วุตตกัมม **ลงปฐมวิภัติ**
กรรม ได้แก่ อวุตตกัมม การิตกัมม* **ลงทุติยวิภัติ**
อนภิตกัตตา **ลงตติยวิภัติ**
(* การิตกัมม ลงตติยวิภัติได้บ้าง)

	สกัมมธาตุ	อกัมมธาตุ
กัต.	กโรติ	กัมม.
กัมม.	กรียเต (กรียติ)	ภาว.
เหตุกัตต.	กาเรติ การยติ การาเปติ การาปยติ	เหตุกัตต.
เหตุกัมม.	การาปิยเต	เหตุกัมม.
		คจจติ
		คจจยเต
		คจจเปติ
		คจจปยติ
		คจจปิยเต